

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส18795
รับที่ : 61078/59
วันที่ : 22 ม.ค. 59
เวลา : 9:26

1/33
สวค.
วันที่ 22 ม.ค. 59
เวลา 10.00

ที่ กษ ๐๓๒๘/ ๓๗๐

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๒๑ มกราคม ๒๕๕๙

เรื่อง สถานการณ์น้ำและการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙ ครั้งที่ ๙

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๓๕๘๒๘ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) เห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเสนอสถานการณ์น้ำและการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙ ครั้งที่ ๙ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๓) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าว เสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ตามอ้างถึง มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ รับทราบสถานการณ์น้ำตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ทั้งนี้ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รายงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำ ให้คณะรัฐมนตรีทราบทุกสัปดาห์ โดยเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อให้ทุกภาคส่วนรับทราบสถานการณ์น้ำและการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ถึง ๓๐ เมษายน ๒๕๕๙ และเพื่อเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ข้อขัดแย้งของกลุ่มผู้ใช้น้ำในภาคส่วนต่างๆ หากมีการใช้น้ำไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้

๓. สารสำคัญ

๓.๑ สถานการณ์น้ำ ณ วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๙

ลำดับ	รายการ	ปริมาณน้ำรวมใช้การได้		เปรียบเทียบกับปี๒๕๕๘/๒๕๕๙ +มากกว่า/-น้อยกว่า	
		ล้าน ลบ.ม.	%	ล้าน ลบ.ม.	%
๑	เขื่อนขนาดใหญ่ ๒๗ แห่ง	๗,๒๗๑	๔๗	-๒,๑๘๗	-๑๔
๒	เขื่อนขนาดใหญ่ ๔ แห่ง (ลุ่มเจ้าพระยา)	๓,๖๖๘	๒๐	-๒,๙๐๙	-๑๖
๓	เขื่อนขนาดใหญ่ ๒ แห่ง (ลุ่มแม่กลอง)	๔,๕๕๔	๓๔	-๑๗๘	-๔
๔	อ่างเก็บน้ำขนาดกลางทั่วประเทศ ๔๔๘ แห่ง	๒,๑๖๗	๕๓	-๕๔๔	-๒๐

/ลำดับ...

ลำดับ	รายการ	ปริมาณน้ำรวมใช้การได้		เปรียบเทียบปี๒๕๕๘/๒๕๕๙ +มากกว่า/-น้อยกว่า	
		ล้าน ลบ.ม.	%	ล้าน ลบ.ม.	%
๕	อ่างเก็บน้ำขนาดเล็กทั่วประเทศ ๔,๗๘๙ แห่ง (ข้อมูล ๗ ม.ค. ๕๙)	๑,๑๐๒	๖๑	-	-
๖	แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานทั่วประเทศ ๓๕๒,๕๒๘ บ่อ (ข้อมูล ๗ ม.ค. ๕๙)	๑๙๓	๕๕	-	-
๗	โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ ๑๔,๐๙๑ แห่ง (ข้อมูล ๗ ม.ค. ๕๙)	๖๓๑	๕๔	-	-
๘	แหล่งเก็บน้ำอื่นๆ (แหล่งน้ำในและนอกเขตชลประทาน สระน้ำ ในไร่นา น้ำบาดาลเพื่อการเกษตร) (ข้อมูล ๗ ม.ค. ๕๙)	๓๖๔	๓๕	-	-
รวม		๑๙,๙๕๐	๓๗	-	-

๑) อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ทั่วประเทศ จำนวน ๓๓ แห่ง มีปริมาตรน้ำรวม ๓๘,๙๙๖ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๕๕ ของปริมาตรน้ำกักเก็บทั้งหมด เป็นน้ำใช้การได้ ๑๕,๔๙๓ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๓๓ ของปริมาตรน้ำใช้การทั้งหมด

๒) อ่างเก็บน้ำในกลุ่มน้ำเจ้าพระยาและลุ่มน้ำแม่กลอง

- ลุ่มน้ำเจ้าพระยา มีปริมาตรน้ำใน ๔ เขื่อน ได้แก่ เขื่อนภูมิพล สิริกิติ์ แควน้อยบำรุงแดน ป่าสักชลสิทธิ์ จำนวน ๑๐,๓๖๔ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๔๒ ของปริมาตรน้ำกักเก็บทั้งหมด เป็นน้ำใช้การได้ ๓,๖๖๘ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๒๐ ของปริมาตรน้ำใช้การทั้งหมด มีปริมาณน้ำไหลเข้าเขื่อนสะสมตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ - ๑๓ มกราคม ๒๕๕๙ จำนวน ๗๒๙ ล้านลูกบาศก์เมตร และมีการระบายน้ำสะสมตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ - ๑๓ มกราคม ๒๕๕๙ จำนวน ๑,๑๖๔ ล้านลูกบาศก์เมตร

- ลุ่มน้ำแม่กลอง มีปริมาตรน้ำใน ๒ เขื่อน ได้แก่ เขื่อนศรีนครินทร์ วชิราลงกรณ จำนวน ๑๗,๘๓๑ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๖๗ ของปริมาตรน้ำกักเก็บทั้งหมด เป็นน้ำใช้การได้ ๔,๕๕๔ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๓๔ ของปริมาตรน้ำใช้การทั้งหมด มีปริมาณน้ำไหลเข้าเขื่อนสะสมตั้งแต่วันที่ ๑ - ๑๓ มกราคม ๒๕๕๙ จำนวน ๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตร และมีการระบายน้ำสะสมตั้งแต่วันที่ ๑ - ๑๓ มกราคม ๒๕๕๙ จำนวน ๒๐๒ ล้านลูกบาศก์เมตร

๓) แหล่งน้ำอื่นของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ข้อมูล ณ วันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๙)

- แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ทั่วประเทศ จำนวน ๓๕๒,๕๒๘ บ่อ ความจุรวม ๓๕๒.๕๓ ล้านลูกบาศก์เมตร มีปริมาตรน้ำ ๑๙๓.๒๖ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๕๕ ของความจุทั้งหมด

- อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก ทั่วประเทศ จำนวน ๔,๗๘๙ แห่ง ความจุรวม ๑,๘๐๕.๒๓ ล้านลูกบาศก์เมตร มีปริมาตรน้ำรวม ๑,๑๐๒.๐๑ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๖๑ ของความจุทั้งหมด

/๔) แหล่งน้ำ...

๔) แหล่งน้ำที่ดำเนินการโดยกรมทรัพยากรน้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๙)

- โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ จำนวน ๑๔,๐๙๑ แห่ง ความจุรวม ๑,๑๖๑.๐๗ ล้านลูกบาศก์เมตร มีปริมาตรน้ำรวม ๖๓๑.๕๔ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๓๙ ของความจุทั้งหมด

๕) ตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๙)

- แหล่งเก็บน้ำอื่นๆ ได้แก่ แหล่งน้ำในและนอกเขตชลประทาน สระน้ำในไร่นา น้ำบาดาลเพื่อการเกษตร ความจุรวม ๑,๐๓๗.๕๖ ล้านลูกบาศก์เมตร มีปริมาตรน้ำรวม ๓๖๔.๕๓ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๑๓ ของความจุทั้งหมด

๓.๒ การจัดสรรน้ำ

แผนการใช้น้ำ จากโครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลางทั่วประเทศ ในช่วงฤดูแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙ (วันที่ ๑ พ.ย. ๒๕๕๘ – ๓๐ เม.ย. ๒๕๕๙) ณ วันที่ ๑ พ.ย. ๒๕๕๘ ปริมาตรน้ำต้นทุนสามารถใช้งานได้ จำนวน ๒๐,๐๓๕ ล้านลูกบาศก์เมตร โดยวางแผนจัดสรรน้ำทั่วประเทศจำนวน ๑๑,๑๒๐ ล้านลูกบาศก์เมตร โดยจัดสรรน้ำในลุ่มเจ้าพระยา ๒,๙๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ประกอบด้วยเขื่อนภูมิพล ๘๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร เขื่อนสิริกิติ์ ๑,๖๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน ๒๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร และเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ๓๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ระบายน้ำเฉลี่ยวันละ ๑๕.๙๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

หน่วยเป็น (ล้าน ม.^๓ / วัน)

ลุ่มน้ำ	๕ - ๑๐ มกราคม ๒๕๕๙			๑๑ - ๑๗ มกราคม ๒๕๕๙
	แผน	ผล	+มากกว่า/ -น้อยกว่า	แผน
เจ้าพระยา	๑๗.๖๗	๑๗.๖๘	+๐.๐๑	๑๕.๖๗
-ภูมิพล	๔.๔๐	๔.๔๐	-	๔.๔๐
-สิริกิติ์	๑๐.๕๐	๑๐.๕๓	+๐.๐๓	๘.๕๐
-แควน้อย	๑.๐๔	๑.๐๔	-	๑.๐๔
-ป่าสัก	๑.๗๓	๑.๗๑	-๐.๐๒	๑.๗๓
แม่กลอง	๑๖.๐๐	๑๖.๒๔	+๐.๒๔	๑๖.๐๐
-ศรีนครินทร์	๗.๐๐	๗.๒๑	+๐.๒๑	๗.๐๐
-วชิราลงกรณ	๙.๐๐	๙.๐๓	+๐.๐๓	๙.๐๐

หมายเหตุ : ผลการระบายน้ำในช่วงระหว่างวันที่ ๕ - ๑๐ มกราคม ๒๕๕๙ ทั้งลุ่มน้ำเจ้าพระยาและลุ่มน้ำแม่กลอง ยังอยู่ในเกณฑ์ใกล้เคียงกับแผนที่กำหนดไว้

/ผลการจัดสรรน้ำ...

ผลการจัดสรรน้ำ ช่วงวันที่ ๑ พฤศจิกายน - ๑๔ มกราคม ๒๕๕๙

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง ทั้งประเทศ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน - ๑๔ มกราคม ๒๕๕๙ ใช้น้ำไปแล้ว ๒,๓๗๕ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๒๑ ของแผนการจัดสรรน้ำ ส่วนในกลุ่มน้ำเจ้าพระยา (เขื่อนภูมิพล สิริกิติ์ แควน้อยบำรุงแดน ป่าสักชลสิทธิ์ และผันน้ำจากแม่กลอง) ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน - ๑๔ มกราคม ๒๕๕๙ ใช้น้ำไปแล้ว ๑,๑๖๔ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๔๐ ของแผนการจัดสรรน้ำ คิดเป็นระบายน้ำเฉลี่ยวันละ ๑๕.๗๓ ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อการอุปโภค-บริโภค รักษาระบบนิเวศ และการเกษตรต่อเนื่อง (ไม้ผลและอ้อย)

๓.๓ การบริหารจัดการน้ำและอาคารชลประทานในกลุ่มน้ำเจ้าพระยาช่วงฤดูแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙

แผนการระบายน้ำจากเขื่อน (ช่วงวันที่ ๑๑ - ๑๗ มกราคม ๒๕๕๙) เฉลี่ยวันละ

๑๕.๖๗ ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็น

- เขื่อนภูมิพล จังหวัดตาก ระบายน้ำเฉลี่ยวันละ ๔.๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตร
- เขื่อนสิริกิติ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ ระบายน้ำเฉลี่ยวันละ ๘.๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร
- เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน จังหวัดพิษณุโลก ระบายน้ำเฉลี่ยวันละ ๑.๐๔

ล้านลูกบาศก์เมตร

- เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ จังหวัดลพบุรี ระบายน้ำเฉลี่ยวันละ ๑.๗๓ ล้านลูกบาศก์เมตร

๓.๔ สถานการณ์การเพาะปลูกข้าว ณ วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๙

๓.๔.๑ พื้นที่ปลูกข้าวนาปี ปี ๒๕๕๘

หน่วย : ล้านไร่

พื้นที่		พื้นที่ปลูก	พื้นที่ เก็บเกี่ยว	พื้นที่ รอเก็บเกี่ยว	พื้นที่ เสียหาย	พื้นที่ปลูกนาปี ต่อเนื่อง	พื้นที่เก็บเกี่ยว นาปีต่อเนื่อง
ทั้งประเทศ	ในเขตชลประทาน	๑๔.๘๑	๑๔.๐๑	๐.๗๔	๐.๐๖	๑.๘๐	๑.๒๔
	นอกเขตชลประทาน	๔๗.๔๔	๔๖.๐๗	๑.๐๖	๐.๓๑	-	-
	รวม	๖๒.๒๕	๖๐.๐๘	๑.๘๐	๐.๓๗	๑.๘๐	๑.๒๔
กลุ่มน้ำ เจ้าพระยา	ในเขตชลประทาน	๖.๔๐	๖.๓๐	๐.๐๘	๐.๐๒	๑.๗๖	๑.๒๔
	นอกเขตชลประทาน	๕.๕๖	๕.๒๓	๐.๒๖	๐.๐๗	-	-
	รวม	๑๑.๙๖	๑๑.๕๓	๐.๓๔	๐.๐๙	๑.๗๖	๑.๒๔

ที่มา : กรมชลประทาน กรมส่งเสริมการเกษตร (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๓ ม.ค. ๕๙)

แผนเพาะปลูกในเขตชลประทานกลุ่มน้ำเจ้าพระยา ๗.๔๕ ล้านไร่ ปลูก ๖.๔๐ ล้านไร่ ไม่ปลูก ๑.๐๕ ล้านไร่ โดยในพื้นที่ที่ปลูก ๖.๔๐ ล้านไร่ แบ่งเป็น เก็บเกี่ยวแล้ว ๖.๓๐ ล้านไร่ เสียหาย ๐.๐๒ ล้านไร่ รอเก็บเกี่ยว ๐.๐๘ ล้านไร่ คาดว่าจะเก็บเกี่ยวเสร็จสิ้นประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

๓.๔.๒ พื้นที่ปลูกข้าวนาปีต่อเนื่อง ปี ๒๕๕๘

พื้นที่ปลูกข้าวนาปีต่อเนื่องในเขตชลประทานกลุ่มน้ำเจ้าพระยา ตั้งแต่เดือน สิงหาคม ๒๕๕๘ จำนวน ๑.๗๕ ล้านไร่ เก็บเกี่ยวแล้ว ๑.๒๔ ล้านไร่ รอเก็บเกี่ยว ๐.๕๑ ล้านไร่ คาดว่าจะเก็บเกี่ยวเสร็จสิ้นประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

/๓.๔.๓ พื้นที่ปลูกข้าว...

๓.๔.๓ พื้นที่ปลูกข้าวปรี้ง ปี ๒๕๕๘/๕๙

ผลการปลูกพืชฤดูแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙ (ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ -

๑๓ มกราคม ๒๕๕๙)

หน่วย : ล้านไร่

พื้นที่		ข้าวนาปรี้ง	พืชไร่-พืชผัก	รวม	เพิ่มขึ้นจาก สัปดาห์ที่แล้ว
ทั้งประเทศ	ในเขตชลประทาน	๒.๖๖๕	๐.๓๒๐	๒.๙๘๕	๐.๒๖๐
	นอกเขตชลประทาน	๑.๒๐๗	๐.๘๗๓	๒.๐๘๐	๐.๔๖๘
	รวม	๓.๘๗๒	๑.๑๙๓	๕.๐๖๕	๐.๗๒๘
ลุ่มน้ำ เจ้าพระยา	ในเขตชลประทาน	๑.๗๕๒	๐.๐๔๙	๑.๘๐๑	๐.๐๙๖
	นอกเขตชลประทาน	๐.๖๑๑	๐.๒๐๒	๐.๘๑๓	๐.๑๓๕
	รวม	๒.๓๖๓	๐.๒๕๑	๒.๖๑๔	๐.๒๓๑

ที่มา : กรมชลประทาน กรมส่งเสริมการเกษตร (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๓ ม.ค. ๕๙)

ผลการเพาะปลูกข้าวนาปรี้งในเขตชลประทานลุ่มน้ำเจ้าพระยาตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ - ๑๓ มกราคม ๒๕๕๙ จำนวน ๑.๗๕ ล้านไร่

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ฉัตรชัย สาทักุลยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๓ ๖๔๐๔